

**Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti
Szövetsége**



Beszámoló

**az EVDSZ Nyugdíjas Tagozatának munkájáról az
EVDSZ Rendkívüli Kongresszus számára
2012. év**

2012. november 27.

EVDSZ Nyugdíjas Tagozat

Az EVDSZ mindig kiemelt figyelmet fordított a nyugdíjasok életkörülményeinek javítására. Az elmúlt évi EVDSZ Rendkívüli Kongresszuson is meghatározták azokat a feladatokat, amelyeket a nyugdíjas dolgozók érdekében el kell végezni. Elsősorban a Munka Törvénykönyvének változásaira hívták fel a figyelmet.

Nyugdíjas Tagozatunk évente két alkalommal ülésezik. 2012-ben először áprilisban jöttünk össze és megtárgyaltuk az EVDSZ Nyugdíjas Tagozatának 20 éves működését. Először 1992-ben Boros László lett a vezető, 2004-ben vette át az elnöki tisztséget Polgár Tibor, azóta is ő az elnök.

Rendszeres a kapcsolatunk a „volt” VITÉV vállalat szakszervezeti nyugdíjasaival és az iparági Nyugdíjas Klub vezetőivel. Sajnos a megváltozott körülmények miatt a II. félévben már nem tudtunk velük találkozni, mert 2012 augusztusában átköltöztünk a Kék Duna Csónakház és Oktatási Központba és itt mások a feltételek, mint az MVM Székházban voltak. A nyugdíjas tisztségviselőkkal október 25-én találkoztunk az Art Hotelben, de csak 15-en jöttek el. Elmondtuk, hogy a megváltozott feltételek miatt csökkenteni kellett a forró drót újság terjesztését.

Az EVDSZ 2012. november 27-én rendkívüli kongresszust tart, ahol szó lesz a megváltozott működési feltételekről és ennek következményeiről.

A beszámoló zárásaként a Nyugdíjasok Országos Képvisellete által az IMF-nek írt levelét idézzük, amely tényszerűen mutatja a nyugdíjasok jelenlegi helyzetét Magyarországon.

„International Monetary Fund,

700 19th Street, N.W., Washington, D.C. 20431

Athanasius ARVANITIS

IMF mission chief for Hungary

Igen Tisztelt Athanasios ARVANITIS Úr!

Mindenekelőtt szeretnénk kifejezni köszönetünket, amiért érdeklődést tanúsítanak a magyar nyugdíjas társadalom gondjai iránt, és lehetőséget adnak a személyes találkozásra.

A magyar nyugdíjasok döntő hányadát tömörítő és képviselő szervezeteink több mint két éve növekvő aggodalommal figyelik az országban zajló társadalmi és gazdasági folyamatokat. Tagságunk jelentős része komoly anyagi és egzisztenciális problémákkal birkózik, sokakaknak közülünk családi és egészségi problémái is vannak, a hozzánk eljutó panaszok többsége mégis túlmutat az egyéni gondokon, azok a kettészakadó társadalom, a romló közbiztonság, a növekvő szegénység és főként a növekvő munkanélküliség hatásaival és következményeivel foglalkoznak.

Azt tapasztaljuk, hogy a 2010 óta folytatott gazdaságpolitika recesszióhoz, stagnáló foglalkoztatáshoz és növekvő munkanélküliséghez vezetett. A gazdaságpolitika kiszámíthatatlansága következtében menekül az országból a működő tőke, a szellemi tőke, leállt a hitelezés, zuhan a beruházási tevékenység, a nemzetgazdaságban a felhalmozás mélyponton van. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a válság

az egész világgazdaságot érinti valamilyen szinten és különösen érvényesül az Európai Unióban, ugyanakkor a környező országok mégis fejlődnek, némelyik jelentős dinamikával.

A nyugdíjasok saját családjukon keresztül érzékelik az egész társadalom gondjait. A nyugdíjak vásárlóértéke alig csökkent az elmúlt két évben, ami különösen azért jelentős előny, mert a munkavállalók reálkeresete számottevően visszaesett, az idei év első nyolc hónapjában például 3,6%-kal. A nyugdíjas társadalmat elsősorban a jogbiztonság megszűnése aggasztja. Az ország ez évtől hatályos Alaptörvénye semmilyen garanciát nem nyújt a nyugdíjak kifizetésére, gyakorlatilag felszámolja a társadalombiztosítást. A kormány 300 ezer nyugdíjasnak, akik korekedvezménnyel, korengedménnyel, a szolgálati törvények által biztosított joggal élve mentek nyugdíjba, január elsejével törvényel felszámolta a nyugdíjas jogviszonyát és ugyanezzel a módszerrel ugyanezt tette ugyancsak 300 ezer rokkantnyugdíjossal, akik még nem érték el a rájuk irányadó nyugdíjkorhatárt. Ezzel a kormány szerzett jogot sértett, egzisztenciális bizonytalanságba taszított 600 ezer embert. Eddig az ellátásukat ez a változás közvetlenül csak szűk körben érintette, de ma semmilyen törvényes garancia nincs arra, hogy ez a jövőben is így maradjon.

Egzisztenciálisan is érinti tagjainkat az, hogy a kormány igen jelentősen, több mint egynegyedével, 26,3%-kal csökkentette a gyógyszerkassza előirányzatát. Ennek az lett a következménye, hogy a gyógyszerek ára szeptember hónapban 5,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbi árszintet, de emellett jelentősen csökkent a gyógyszerek választéka, mert a gyártók egy része a romló gazdasági feltételek miatt bizonyos termékeket kivont a magyar piacról. A kormány államosította az egészségügyi szolgáltatók nagy részét, és jelentősen, nominálértéken 6,3%-kal csökkentette az egészségügyi közkiadások volumenét. A kórházbezárások, az ellátáshoz való hozzájutás területi átcsoportosítása azzal jár, hogy az idős embereknek egyes szakorvosi ellátásokért 40-60 kilométert kell utazni, miközben hasonló rendelés a lakóhelyükhöz sokkal közelebb is rendelkezésre áll. Komolyan megkurtította a kormányzat a jövedelemplótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat. Az első nyolc hónapban az egy évvel korábbi előirányzat kevesebb mint felét, 44,7%-át fordította erre a célra a súlyosan romló szociális helyzet mellett. Hasonló felfogás alapján jelentősen visszaszorultak a munkanélküliek ellátására fordított kiadások; erre a célra a tavalyinak alig felét, 51,3%-át fordították. Ez pedig azt jelenti, hogy a nyugdíjasok számottevő része a jövedelméből segíti, néha részben abból tartja el munkanélküli gyermekeit, illetve segíti azok családját. Az Alaptörvény a családok felelősségévé tette az idős, beteg hozzátartozók ápolását, gondozását, amelyre a mély szegénységben élők, munkanélküliek, alkalmi munkából élők, fogyatékos gyermeket nevelők, nagycsaládosok ma már nem képesek, ugyanakkor a szociális kiadások csökkentetek az elmúlt két évben. Az időseket ellátó szakmai hálózat minősége alapvetően csökkent, lényegében elvesztették az idős otthonok " az otthon " funkciójukat, a nappali ellátás pedig annyira megrágult hogy sok helyen, ahol az önkormányzatok jól működtették korábban az is megszűnik. Így ennek a korosztálynak élete utolsó szakaszában méltatlan helyzet jut osztályrészül. (A normatívák csökkenése az egészségügyi és szociális ágazatban az időseket sújtja legnagyobb mértékben).

A KSH nemrég közzétette a szegénység és társadalmi kirekesztődés nemzetközi összehasonlítására szolgáló mutatók részben 2010. évre, részben 2011. évre vonatkozó adatait. A vizsgálat egyik kedvezőtlen eredménye, hogy megtört az előző öt évben regisztrált folyamat, amely szerint a jövedelem-eloszlás egyenlőtlensége és a szegénységi arány – kis lépésekkel ugyan, de folyamatosan – csökkent a magyar társadalomban. A múlt év tavaszán végzett vizsgálat azt mutatta, hogy ismét nő a szegénység és a kirekesztődésre utaló indikátorok értéke. A jövedelem-eloszlás egyenlőtlensége, amely a felső jövedelmi ötöd és az alsó jövedelmi ötöd jövedelmének hányadosát mutatja, a 2007. évi 3,7-ről 2010-re 3,4-re csökkent, míg 2011-ben egyetlen év alatt 3,9-re nőtt. A 2011. évi vizsgálat szerint a jövedelmi szegénységi arány a lakosság körében 13,8% volt, jelentősen, 1,5 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban. Ez azt jelenti, hogy 1 400 ezer fő élt a medián jövedelem 60%-ánál kevesebb nettó jövedelemből, az egyszemélyes háztartások esetében kevesebb mint 62 ezer forintból. Különösen aggasztónak tartjuk, hogy a 18 évnél fiatalabbak 23%-a él a szegénységi küszöb alatti jövedelemből, és a 18 és 24 év közötti fiatalok 18,9%-a is szegény. Ugyanakkor a családok számára növekvő kockázatot jelent az alulfoglalkoztatottság. A láthatóan magas szinten beragadt munkanélküliség egyre több családot sodor a szegénységi szint alá. Ezt a kritikus helyzetet még átmenetileg sem kompenzálja a munkanélküliség esetén járó juttatások rendszere, és az érintett családok számára – a vizsgálat tapasztalatai szerint – a gyermeknevelést könnyítő társadalmi juttatások sem jelentenek érdemi segítséget. Ezért nő érdemben Magyarországon a gyermekszegénység. Gyakran a nyugdíjasok segítenek a családnak abban, hogy meleg ételt ehessenek az unokák.

Jellemzője az alacsony keresetű magyar családok életének, hogy nem tudják fizetni a rezsiköltségeket, nem jut a fizetésből megfelelő élelemre. A kormány két éve bevezette az egykulcsos személyi jövedelemadót, amely felborította a központi költségvetést és 500 milliárd forintot adott a magas jövedelműeknek. Ugyanakkor két év alatt kivette a kormány az alkalmazottak adójóváírását, amely a foglalkoztatottak kétharmadának csökkentette a nettó keresetét. Aminimálbér bruttó összegét ezért jelentősen, több mint 20%-kal megemelték, amely egyrészt megnehezíti a foglalkoztatást a kis- és középvállalkozások körében, mert irreálisan megemelkedtek a bérköltségek, miközben a minimálbér nettó értéke két éve változatlanul 62 ezer forint, azaz a reálértéke 11%-kal csökkent. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy az említett szegénység nem csupán a munkanélkülieket sújtja, hanem megjelent és terjed nálunk a dolgozói szegénység. Azokban a családokban is számolni kell a mindennapos nélkülözéssel, ahol van kereső.

A nyugdíjas társadalom elsősorban nem saját megélhetése, hanem gyermekei és unokái sorsa, az esélyegyenlőtlenség növekedése, a fiatalok továbbtanulási lehetőségeinek szűkülése miatt aggódik. A nyugdíjas szervezetek nem politikai, hanem társadalmi, civil szervezetek, tagjaink eltérő világnézetűek és pártállásúak. Sokan komolyan kételkednek abban, hogy a kormány helyes úton jár-e, sokan magából a politikából is kiábrándultak; más tagjaink elfogadják a kormány érvelését. Tagjaink többsége számára komoly fejtörést okoz a kormány egyre erőteljesebb kommunikációja, amely arról akarja meggyőzni a magyar választókat, hogy a nehezülő gazdasági helyzet fő okozója az IMF és az Európai Bizottság, mivel kettős mércét alkalmazva nem engedik, hogy a kormány bevonja a közteherviselésbe a

bankokat és más multinacionális cégeket, míg a kormány kénytelen szabadságharcot vívni a magyar érdekek védelmében. A legújabb országos média kampány kifejezetten azt állítja, hogy az IMF követeli a nyugdíjak és a keresetek csökkentését, a szociális támogatások megvonását.

Természetesen nem gondoljuk, hogy a gazdaságpolitika ilyen durva leegyszerűsítéssel lenne leírható, mégis fontos lenne számunkra az Önök delegációjától közvetlenül is hallani: miként vélekednek a magyar gazdaság helyzetéről, a gazdaságpolitika mozgásteréről, a társadalmi feszültségek csökkentésének esélyeiről és a társadalom végletes kettészakadásának megakadályozására irányuló társadalompolitika lehetőségéről. Szeretnénk kifejtetni a civil szféra álláspontját az ország előtt álló problémákról, véleményünket a szükséges áldozatvállalás elfogadható mértékéről, az igazságos közteherviselés számunkra fontos elveiről.

Nagy reményekkel várjuk a találkozás és a véleménycsere lehetőségét.
Őszinte tisztelettel

Budapest, 2012. október 22.

Hegyesiné Orsós Éva, elnök
Nyugdíjasok Országos Képviselője
1068 Városligeti fasor 46-48.

Simon Dezső, elnök
MSZOSZ Nyugdíjas Szövetsége
1068 Városligeti fasor 46-48."

Kérjük beszámolónk tudomásul vételét.

EVDSZ Nyugdíjas Tagozat